

Завод за јавно здравље “Тимок”

Сремска 13, 19000 Зајечар

e-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
централа: +38119422477, +38119422543; факс: +38119442236; рачуноводство: +38119425659;

**АНАЛИЗА РАДА СТАЦИОНАРНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА И
КОРИШЋЕЊЕ БОЛНИЧКЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ
2019. ГОДИНЕ НА ПРОСТОРУ
ОКРУГА ЗАЈЕЧАР
И
КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ЗА ПЕРИОД ОД 2015. ДО 2019. ГОДИНЕ**

ИЗРАДИО:

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ,
ОРГАНИЗАЦИЈУ ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ
И ИНФОРМАТИКЕ СА БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ
ЗЈЗ “ТИМОК” ЗАЈЕЧАР**

ЗАЈЕЧАР, 2020. године

УВОД

Здравствена заштита, као вид организоване и свеукупне делатности на очувању и унапређењу здравља грађана, спречавању, сузбијању и раном откривању болести, повреда и других поремећаја здравља и благовременом и ефикасном лечењу и рехабилитацији, саставни је део укупне социјалне заштите, битан елемент социјалне политике и животног стандарда, односно, здравље становништва је основна и најзначајнија људска потреба. Здравствена заштита се развијала упоредо са порастом друштвеног стандарда, са развојем културе и образовања, са напретком медицине као науке и развојем здравствене службе и здравствене политике. Стога је неопходно пратити функционисање система здравствене заштите, како би се у наредном периоду ускладио са друштвеним развојем и препознатим потребама становништва за здравственом заштитом, а као основа за дефинисање циљева реформе система здравствене заштите.

Функционисање система здравствене заштите и испуњавања критеријума препознатих у Закону о здравственој заштити и другим законским и подзаконским актима, пре свега зависи од многих фактора здравствене политике, социјално-економских услова, друштвеног уређења, као и сличних системских фактора, али и у зависности од постојеће инфраструктуре, кадра, опреме и сл. У време озбиљне економске и социјалне кризе и спровођења реформе у систему здравствене заштите веома сложена проблематика у области стационарне здравствене заштите, са аспекта рационалнијег и ефикаснијег рада, захтева оцену односно евалуацију ове делатности у циљу боље искоришћености и смањења трошкова.

Опште је позната чињеница да је болничка здравствена заштита најскупљи вид здравствене заштите и сматра се најодговорнијим фактором незадрживог раста трошкова у здравственој делатности, па истовремено, и местом највећих могућих уштеда из разлога што су у стационару концентрисани високо специјализовани кадрови, најскупља опрема и значајни просторни капацитети.

Недостатак информација о болничком морбидитету отежава нам да сачинимо квалитетан план болничке здравствене заштите у циљу задовољења стално растућих потреба за хоспитализацијом као и спровођење реформе у болничкој здравственој заштити. Сходно могућностима и потребама алтернативног облика задовољавања тих потреба и рационализације величине и мреже постојећих капацитета створили би се услови за значајне уштеде финансијских средстава.

Секундарну здравствену заштиту становништву округа Зајечар обезбеђују следеће здравствене установе из Уредбе о плану мреже здравствених установа ("Сл. гласник РС", бр 42/2006, 119/2007, 84/2008, 71/2009, 85/2009, 24/2010, 6/2012, 37/2012, 8/2014, 92/2015, 111/2017, 114/2017 и 13/18):

1. Општа болница Зајечар
2. Општа болница Књажевац
3. Специјална болница „Гамзиград“ Зајечар.

Од 2019.године, Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Сл. гласник РС", бр. 5/2020, 11/2020 и 52/2020), секундарну здравствену заштиту обезбеђују:

1. Општа болница Зајечар – Здравственог центра Зајечар
2. Општа болница Књажевац – Здравственог центра Књажевац
3. Специјална болница „Гамзиград“ Зајечар.

Део секундарне здравствене заштите становништва округа обезбеђују и друге здравствене установе са подручја других округа.

У оквиру наведених здравствених установа секундарне здравствене заштите ОБ Зајечар је регионалног карактера.

ОДЛИКЕ ПРОСТОРА

Подручје Зајечарског округа налази се на североисточном делу територије Републике, претежно је брдскопланинско подручје са мањим равничарским делом поред реке Тимока и са континенталном климом. Округ је погранична предео на целина и обухвата површину од 3.100 км².

Да би се испоштовала начела приступачности, правичности, свеобухватности, континуираности, ефикасности и сталног унапређења квалитета здравствене заштите на самом почетку 21.века, у периоду изразито тешког економског, социјалног и попитичког стања, потребно је анализирати потребе за здравственом заштитом у зависности од броја становника, старосне, полне, образовне и економске структуре, као и од географског положаја насеља, густине насељености, фактора животне и радне средине и укупне инфраструктуре.

ДЕМОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ

Простор Тимочке крајине је већ деценијама уназад у Другој демографској транзицији, условљеној пре свега рађањем испод нивоа потребног за замену генерација у дужем историјском контексту, односно релативно ниске и опадајуће вредности наталитета, и променама у морбидитету са релативно високим вредностима, условљавају природни прираштај са негативним предзнаком. Овај феномен је праћен изразитим миграционим кретањима, у почетку ка већим индустријским и регионалним центрима, а након тога и имиграционим кретањима. Зато Тимочку крајину одликује старо, зависно становништво, док је становништво фертилне доби у константном опадању. Овакав тренд, започео је у сеоској средини, а данас је значајно заступљен и у градским насељима. Ово значајно смањење радног континента условљава смањење базе за финансирање здравствене заштите, која је са друге стране значајно оптерећена великим уделом незапосленог младог становништва, већим отпуштањем са посла, превремено пензионисање, продужење животног века и слично.

Табела 1.

Број становника у општинама Зајечарског округа 1961-2011. године

ОПШТИНА/ ОКРУГ	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
БОЉЕВАЦ	26277	23335	21818	19384	15849	12994
ЗАЈЕЧАР	68616	73147	76681	72763	65969	59461
КЊАЖЕВАЦ	59445	52010	48789	44036	37172	31491
ОКРУГ ЗАЈЕЧАР	154338	148492	147288	136183	118990	103946

Извор: Попис становништва 1961., 1971., 1981., 1991., 2002. и 2011. године (РЗС Србије).

Сви ови наводи условљавају повећање потреба за здравственом заштитом и то специфичном и скупљом здравственом заштитом. Не треба занемарити и чињеницу да је тренд константног смањења пољопривредног становништва условљено високим степеном покретљивости становништва према урбаним центрима и према иностранству, пре свега економски продуктивног и биолошки репродуктивног становништва. У сеоским насељима живи становништво које је у најдубљој демографској старости. Многа сеоска насеља брдско-планинског простора су на рубу биолошког самоуништења, са превладавањем старих, превасходно екстремно старо становништво, као бројчани представници малочланих домаћинстава (са великим бројем самачких), изражавајући повећање потреба и захтева за дисперзију здравствених капацитета (амбуланти) ради задовољавања препознатих здравствених потреба.

Табела 2.

Површина општина, број насеља, број домаћинства у општинама Зајечарског округа у 1961., 2002. и 2011. години

ОПШТИНА	Година	Број становника	Површина у км ²	Број насеља	Број домаћинстава	Број становника на:	
						км ²	1 домаћинство
БОЉЕВАЦ	1961.	26277	828	19	6775	31,7	3,8
	2002.	15849	828	20	5227	20,9	3,3
	2011.	12994	828	20	4743	15,7	2,7
ЗАЈЕЧАР	1961.	68616	1071	42	18643	64,1	3,7
	2002.	65969	1070	42	22707	64,7	3
	2011.	59461	1070	42	21223	55,6	2,8
КЊАЖЕВАЦ	1961.	59445	1202	86	14744	49,4	4
	2002.	37172	1202	85	13382	31,6	2,8
	2011.	31491	1202	85	11539	26,2	2,7
ОКРУГ ЗАЈЕЧАРСКИ	1961.	154338	3101	147	40162	49,8	3,8
	2002.	118990	3100	147	41316	38,4	2,9
	2011.	103946	3100	147	37505	33,5	2,8

Извор: Попис становништва 1961., 2002. и 2011. године (РЗС Србије)

Последње деценије 20. века карактерише константни тренд смањења укупног броја становника са неповољном старосном структуром, што намеће систему здравствене заштите да се нормативи за поједине области коригују. У прилог овој тврдњи је и чињеница да Тимочку крајину одликује и велики број насељених места, пре свега на простору општине Књажевац (86/85 насеља), која су значајно удаљена од општинског центра, односно, од Дома здравља/ здравствене станице/ здравствене амбуланте (знатан је број насеља која су удаљена и више од 20-50 километара).

На самом почетку 21. века, простор Тимочке крајине бележи значајно смањење укупног броја становника, тако да је 2011. године у односу на 1961. годину, укупан број становника смањен са базним индексом 66,3% на простору округа Зајечар. Све општине округа Зајечар имају укупан број становника мањи од броја становника 1961. године.

Овакав демографски процес у општинама округа Зајечар детерминише и мању густину насељености у односу на 1961. годину. У посматраном периоду, на простору свих општина Тимочке крајине, долази до смањења броја чланова домаћинства, тако да од претежно четворочланих домаћинстава у другој половини

20.века, на самом почетку 21.века доминирају самачка, двочлана или трочлана домаћинства.

Условљени виталним догађајима, са једне стране и израженим миграционим кретањима са друге стране, демографски процеси овог простора су значајно неповољни, тако да је на самом почетку 21.века (пописне 2002.године) чак пет општина у најдубљој демографској старости. Претећи кретање укупног броја становника по првим резултатима пописа становника 2011.године, може се закључити да је неповољна демографска слика Тимочке крајине значајно неповољнија, али због чињенице да први пописни подаци не садрже податке о старосним категоријама становника, нисмо у могућности да закључимо да ли су све општине у најдубљој демографској старости.

Табела 3.

Стадијуми демографске старости становништва Тимочке крајине, по попису становништва 2002. и 2011.године

Стадијуми демографске старости	индикатори демографске старости становништва					године	
	просечна старост у годинама	млади до 20 год. (%)	млађи од 40 год. (%)	старији 60+(%)	индекс старења	2002	2011
1. Рана демографска младост	до 20	58+	85+	до 4	до 0.07		
2. Демографска младост	20-24	50-58	75-85	4 до 7	0.07-0.14		
3. Демографска зрелост	25-30	40-50	65-75	7 до 11	0.14-0.28		
4. Праг демографске старости	30-35	30-40	58-65	11 до 15	0.28-0.50		
5. Демографска старост	35-40	24-30	52-58	15-20	0.50-0.83		
6. Дубока демографска старост	40-43	20-24	45-52	20-25	0.83-1.25		
7. Најдубља демографска старост	43+	до 20	до 45	25+	1.25+	Бољевац Зајечар Књажевац	Бољевац Зајечар Књажевац

Извор: Попис становништва 2002.године, Попис становништва 2011.године (Републички завод за статистику Србије)

Имајући у виду већу заступљеност патологије старих групација корисника здравствене заштите у укупном морбидитету, као и разуђеност простора са малом густином насељености, неопходно је обезбедити адекватну здравствену заштиту како би се задовољила потреба и преузимања у већем обиму наставка болничког лечења код старог становништва са значајном заступљеношћу хроничних незаразних болести у патологији.

Током процеса реформе система здравствене заштите, односно, секундарне здравствене заштите сматрамо да је неопходно благовремено конструктивно укључивање референтних Завода, као референтних установа које поседују све релевантне податке за решавање конкретног проблема и израде детаљнијих студија које би служиле као основ за предлог и предузимање конкретних мера.

КАДРОВСКА СТРУКТУРА

Основни подаци о кадровској структури општих болница на простору округа Зајечар добијени су из: Извештаја о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа Обр.бр.3-00-60 и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60. Информације о укупном броју радника у оквиру Болничког одељења Анестезиологије није могуће добити из првог наведеног извештаја, већ је приказан у оквиру Извештаја службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60 Одељења опште хирургије, који садржи само податке о укупном броју анестезиолога, а не садржи број здравствених радника осталог образовног профила.

Због повремених промена у начину израде наведених извештаја, постоје одређена одступања у приказу кадровске структуре општих болница оба округа, а треба и напоменути чињеницу да је последњих година у току процес реформе система здравствене заштите, између којих и процес одвајања општих болница од домова здравља, а да је у наведеном периоду дошло до померања и прерасподеле радника, могуће је уочити одступања у односу на претходни период.

Подаци наведени у табелама, од табеле број 6. до табеле број 7. садрже информације о укупном броју здравствених радника и здравствених сарадника у односу на ниво стручне спреме, а по болничким одељењима здравствене

установе, као основ за израду анализе капацитета, искоришћености, оптерећености здравственог кадра у општим болницама округа Зајечар 2018.године.

Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013 и 16/2018), прописује ближе услове у погледу кадра, опреме, простора и лекова које за оснивање и обављање делатности, односно одређених послова здравствене делатности, које морају испуњавати здравствене установе. Зато ће се у овој анализи приказати критеријуми прописани Правилником у члану 19, ставу 2, а гласе „У оквиру предвиђеног броја доктора медицине из става 1. овог члана, најмање 80% су специјалисти одговарајуће гране медицине. Од предвиђеног броја здравствених радника са вишом односно средњом школском спремом до 20% су здравствени радници са вишом школском спремом“.

Због начина израде извештаја и изражене динамике прерасподеле лекара опште медицине у оквиру здравствених центара, односно честих прерасподеле између општих болница и домова здравља, није могуће коректно сагледати однос лекара са и без специјализације у општим болницама, те ће се исти посматрати кроз посебно израђену анализу кадровске структуре здравствених установа. Значајно је истаћи да ОБ Књажевац има добар однос (80,4%) и ОБ Зајечар има поремећај наведеног односа, односно да је само 74,2%, лекара специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара опште болнице (Табела 4).

Табела 4.

Удео специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара и удео здравствених радника са вишом стручном спремом у укупном броју здравствене раднике са средњом и/или вишом стручном спремом 2019.године општих болница округа Зајечар

ОПШТА БОЛНИЦА	2019.	
	Удео специјалиста у укупном броју лекара (%)	Број здр.рад.са ВШС у односу на здр.рад.са ВШС и ССС (%)
ЗАЈЕЧАР	74,2	13,2
КЊАЖЕВАЦ	80,4	16,1

Извор података: Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013 и 16/2018), Извештај о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа (Обр.бр.3-00-60) и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење (Обр.бр.3-21-60).

Увидом у број запослених радника са вишом и/или средњом стручном спремом из Извештаја о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа. Обр.бр.3-00-60. и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење. Обр.бр.3-21-60 ОБ значајно је да је удео здравствених радника са вишом стручном спремом мањи од прописаног удела, са уделом од 13,2% у ОБ Зајечар и 16,1% у ОБ Књажевац (Табела 4).

У члану 31. Правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013 и 16/2018), у здравственим установама које обављају стационарну здравствену делатност за краткотрајну хоспитализацију, за обнављање правних, економско финансијских, техничких и других сличних послова прописано је 7 административних радника и 32 техничка радника на 100 болесничких постеља. Зато је дат укупан број немедицинских радника, који обухватају не само горе наведене раднике, већ и немедицинске раднике у оквиру болничких одељења општинских болница.

Постојећи број немедицинских радника у оквиру општинских болница округа Зајечар мањи је за 39 радника (за 33 радника је мањи у ОБ Зајечар и за 6 радника у ОБ Књажевац). Мањи је број и техничких и административних радника и у ОБ Зајечар и у ОБ Књажевац. Општа болница Зајечар има 27 техничких радника мање од прописаног броја законом и подзаконским актима, а Општа болница Књажевац 6 радника мање. Са друге стране укупан број административних радника је мањи за 6 у ОБ Зајечар (Табела 5.).

Табела 5.

Прописан број административних и техничких радника општинских болница округа Зајечар 2019.године.

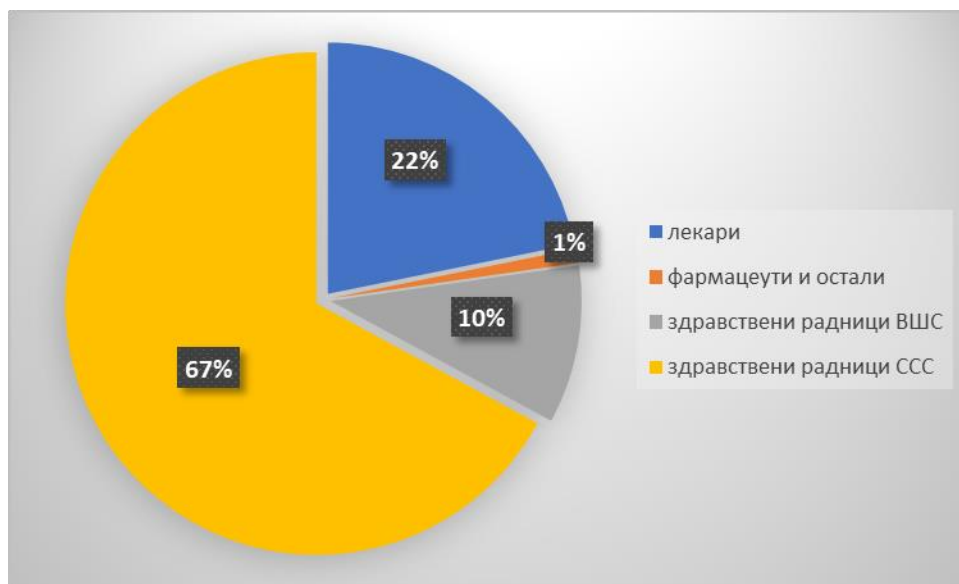
ОПШТА БОЛНИЦА	НЕМЕДИЦИНСКИ РАДНИЦИ								
	администрат.			технички			УКУПНО		
	норма тив	запос лени	разли ка	нормат ив	запосле ни	разли ка	нормат ив	запосле ни	разли ка
ЗАЈЕЧАР	30	24	- 6	151	124	- 27	181	148	-33
КЊАЖЕВАЦ	9	9	0	44	38	-6	53	47	-6

Извор: Правилник о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013 и 16/2018), Извештај о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа. Обр.бр.3-00-60. и Извештаја службе за болничко-стационарно лечење. Обр.бр.3-21-60.

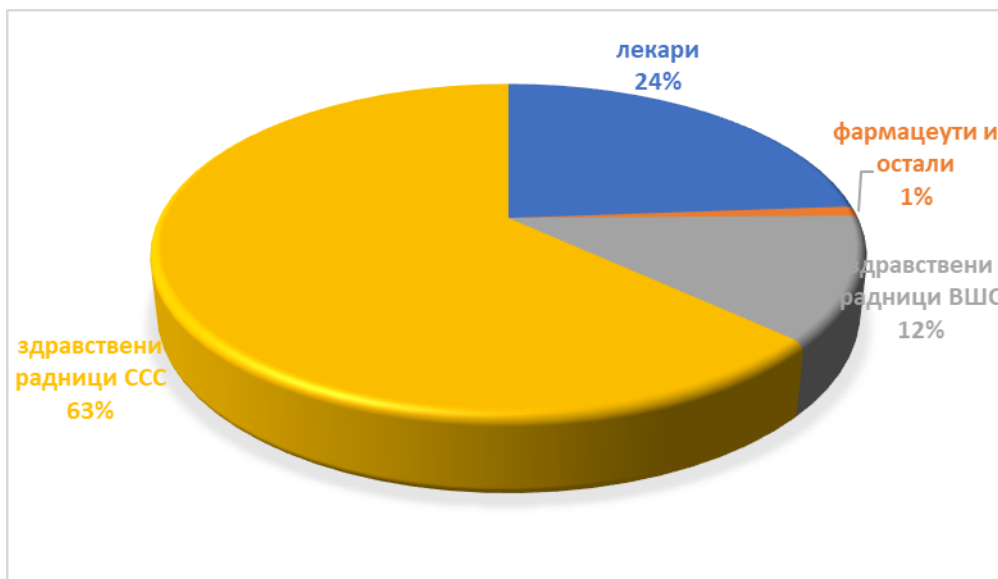
Табела 6.

Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Зајечар 2019.године по одељењима у односу на ниво стручне спреме

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари				Фарма цеути и остали	Техни чари ВШС	Техни чари ССС	немедицински радници	
	доктори медици не	лекари на специјали зацији	Специја листи	укупно				Админи стративни	технички
Интерне мед.са онколог. и нефролог.	1	4	15	20					
Неуролог.	3	1	5	9		16	62		
Психијатрије			7	7		2	22		
Пнеумофтизиоло.	3	1	1	5		1	18		
Гинекологије	1		5	6		1	12		
Педијатрије			4	4		3	22		
Неонатологије			4	4			10		
Неонатологије			1	1		1	5		
Хирургија са дечј.хир.	1	2	8	11		5	54		
Ортопедије			5	5		2	18		
Урологије			3	3		2	9		
Инфектологије			4	4		1	10		
ОРЛ и МФХ		1	2	3	1		10		
Офталмологије		1	1	2			7		
Нуклеарне мед.			2	2		1	3		
Патологије			3	3			6		
Рендген дијаг.		2	5	7		13	2		
Анестезиологије		2	7	9		3	12		
Апотеке				0	2		4		
Пријемно одељ.				0					
Социјалне медиц.				0					
Продуж. лечење		1	2	3		1	14		
Физикалне мед.са мед.спорта		2	2	4		3	14		
Транфузиологије			3	3			7		
Биохем.лаб.			2	2	2		30		
Дневне болнице				0					
Дечији бокс				0					
Дерматовенорологија			1	1			5		
Ургентни центар	4	1	1	6		1	13		
Сл.за правне, екон., техн. и др.сл.послове				0					
Укупно	13	18	89	120	5	56	369	23	124
								24	124

Графикон 1.
Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Зајечар 2019.године у односу на ниво стручне спреме

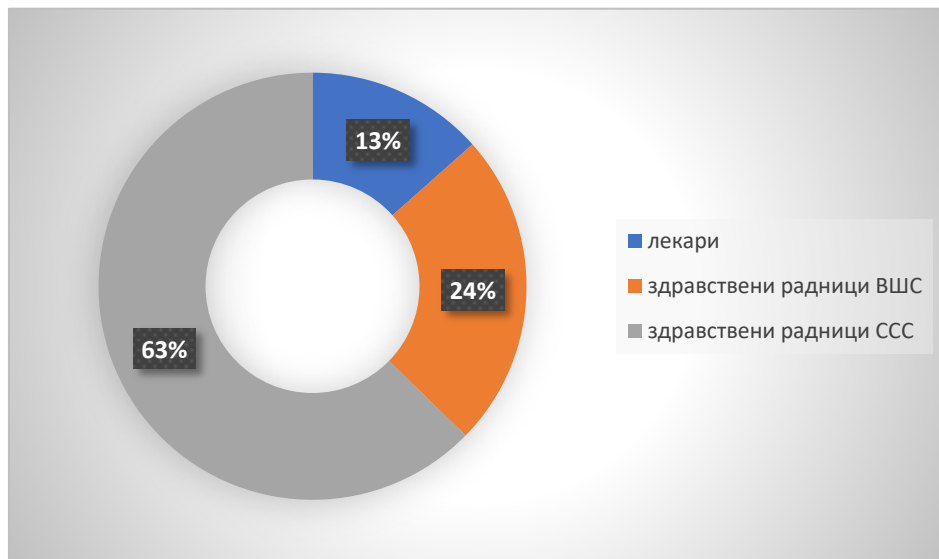

Графикон 2.
Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Књажевац 2019.године у односу на ниво стручне спреме

Табела 7.

Приказ здравствених радника и здравствених сарадника ОБ Књажевац 2019.године по одељењима у односу на ниво стручне спреме

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари				Фарма цеути и остали	Техни чари ВШС	Техни чари ССС	немедицински радници	
	доктори медици не	лекари на специјали зацији	Специја листи	укупно				Админи стративни	технички
Интерне мед.		1	7	8		6	21		
Неуропсихијатрије			3	3			4		
Пнеумофтизиоло.			2	2		1	1		
Гинекологије и акуш.	1	1	3	5		1	15		
Педијатрије			3	3		1	5		
Хирургије		1	5	6		3	32		
Ортопедије			2	2			3		
Урологије			1	1			1		
ОРЛ			1	1			1		
Офталмологије			2	2			3		
Патологије				0					
Рендген дијаг.			3	3		4	2		
Анестезиологије			2	2		2	4		
Апотеке				0	1		1		
Дерматовенерологија			1	1			1		
Пријемно одељ.				0					
Социјалне медиц.			1	1					
Продуж. лечење	2			2			4		
Физикалне мед.			2	2		2	10		
Транфузиологије			1	1		1	3		
Биохем.лаб.			2	2	1	1	17		
Микробиол.лаб.		1		1			1		
Дневне болнице	2			2		1	3		
Дечији бокс				0					
Хемодијализа	1			1		2	3		
Спец.консулт.дел.				0					
Дистрибуција хране						1			
Сл.за правне, екон., техн. и др.сл.послове				0					
Укупно	6	4	41	51	2	26	135	9	38

Графикон 3.

Приказ здравствених радника и здравствених сарадника СБ Гамзиград 2019.године у односу на ниво стручне спреме

Током последњих пет година, у општим болницама округа Зајечар, удео лекара специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара је променљив, и испод прописаног минимума, изузев 2019.године, када ОБ Књажевац има удео од 80,4%. У Општој болници Зајечар је током посматраног петогодишњег периода, удео лекара специјалиста одговарајућих грана медицине у укупном броју лекара незнатно мањи од прописаног, са највећим одступањем 2017.године (69,3%). Са друге стране, у Општој болници Књажевац је удео лекара специјалиста одговарајућих грана медицине у укупном броју лекара у константном нарушавању прописаног односа, тако да 2016.године има само 57,7% лекара специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара (Табела 8).

Табела 8.

Удео специјалиста одговарајуће гране медицине у укупном броју лекара и удео здравствених радника са вишом стручном спремом у укупном броју здравствене радника са средњом и/или вишом стручном спремом од 2015. до 2019.године опшних болница округа Зајечар

ОПШТА БОЛНИЦА	удео специјалиста у укупном броју лекара (%)					удео здр.рад.са ВШС у односу на здр.рад.са ВШС и ССС (%)				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
ЗАЈЕЧАР	78,2	74,6	69,3	78,7	74,2	9,8	8,7	8,3	13,3	13,2
КЊАЖЕВАЦ	62,5	57,7	68,6	73,1	80,4	14,0	13,9	14,7	15,7	16,1

Ни једна општа болница округа Зајечар нема прописани однос броја здравствених радника са вишом стручном спремом у укупном броју здравствених радника са средњом и/или вишом стручном спремом у посматраном петогодишњем периоду. Неповољнији однос је у Општој болници Зајечар (Табела 8).

Укупан број нездравствених радника је значајно мањи од прописаног броја Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013 и 16/2018). Проблем укупног броја нездравствених радника се може коментарисати тек након комплетног одвајања домова здравља и општих болница из здравствених центара и после расподеле кадрова у деобном билансу (Табела 9).

Табела 9. Разлика између прописаног и запосленог броја административних и техничких радника општих болница округа Зајечар од 2015. до 2019.године

ОПШТА БОЛНИЦА	разлика између прописаног и запосленог броја административних радника					разлика између прописаног и запосленог броја техничких радника				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
ЗАЈЕЧАР	-8	30	-6	-6	-6	-23	-48	-28	-29	-27
КЊАЖЕВАЦ	1	1	1	-1	0	-6	-7	-5	-5	-6

Табела 10.

Укупан број лекара и/или специјалиста одговарајуће гране медицине, као и фармацеута и стоматолога у ОБ Зајечар у периоду од 2015. до 2019.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари					Фармацеути и стоматол.				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.са онколог. и нефролог.	21	22	22	22	20					
Неуролог.	9	9	9	8	9				2	
Психијатрије	7	7	8	7	7		1	2		
Пнеумофтизиоло.	3	4	4	4	5					
Гинекологије	5	4	6	5	6					
Педијатрија са неонатолог.	5	5	5	5	5					
Хирургија	13	12	14	12	11					
Ортопедије	6	6	6	5	5					
Урологије	3	3	3	3	3					
Инфектологије	3	4	3	4	4					
ОРЛ и МФХ	4	4	3	3	3	1	2	2	1	1
Офталмологије	2	3	3	2	2		1	1	1	
Нуклеарне мед.	3	3	3	2	2					
Патологије	4	3	4	3	3					
Рендген дијаг.	7	7	7	7	7					
Анестезиологије	9	10	10	10	9					
Апотеке		0	0	0	0	2	2	2	2	2
Пријемно одељ.		0	0	0	0					
Социјалне медиц.		0	0	0	0					
Продуж. лечење	3	2	4	3	3					
Физикалне мед.са мед.спорта	4	4	3	4	4					
Транфузиологије	3	3	3	3	3					
Биохем.лаб.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Дневне болнице		0	0	0	0					
Дечији бокс		0	0	0	0					
Кабинет за интрах.инф.	1	0	0	0	0					
Дерматовенорологија	2	2	2	2	1					
Ургентни центар		3	4	6	6					
Укупно	119	122	128	122	120	5	8	9	8	5

Табела 11.

Укупан број лекара и/или специјалиста одговарајуће гране медицине, као и фармацеута и стоматолога у ОБ Књажевац у периоду од 2015. до 2019.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Лекари					Фармацеути и стоматол.				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	8	8	7	8	8					
Неуропсихијатрије	3	3	3	3	3					
Пнеумофтизиоло.	2	2	2	2	2					
Гинекологије и акуш.	4	5	5	5	5					
Педијатрије	2	2	2	2	3					
Хирургије	7	6	6	6	6					
Ортопедије	3	2	2	2	2					
Урологије	1	1	1	1	1					
ОРЛ	1	1	1	1	1					
Офталмологије	2	2	2	2	2					
Патологије		0	0	0	0					
Рендген дијаг.	3	3	3	3	3					
Анестезиологије	4	3	3	3	2					
Апотеке		0	0	0	0	1	2	2	1	1
Дерматовенерологија	1	1	1	2	1					
Пријемно одељ.		0	0	0	0					
Социјалне медиц.	3	2	1	1	1					
Продуж. лечење	3	3	2	2	2					
Физикалне мед.са мед.спорта	3	2	2	2	2					
Транфузиологије	1	1	1	1	1					
Биохем.лаб.	2	2	2	2	2		1	1	1	1
Микробиол.лаб.	1	1	1	0	1					
Дневне болнице	2	2	2	2	2					
Дечији бокс			0	0	0					
Хемодијализа			2	2	1					
Укупно	56	52	51	52	51	1	3	3	2	2

Табела 12.

Укупан број техничара са вишом и средњом стручном спремом у ОБ Зајечар у периоду од 2015. до 2019.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Техничари виша школска спрема					Техничари средња стручна спрема				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.са онколог. и нефролог.	5	3	3	11	16	61	61	63	57	62
Неуролог.	1	1	1	2	2	23	23	23	20	22
Психијатрије				1	1	21	19	22	18	18
Пнеумофтизиоло.		2	2		1	14	15	13	12	12
Гинекологије	3	3	3	3	3	25	22	23	22	22
Педијатрија са неонатологијом	1	1	1	1	1	18	18	18	15	15
Хирургија	4	4	4	5	5	56	52	59	52	54
Ортопедије	1	1	1	2	2	19	15	16	15	18
Урологије	1	1	1	2	2	10	11	12	10	9
Инфектологије	1			1	1	7	11	10	10	10
ОРЛ и МФХ						9	9	10	10	10
Офталмологије						8	9	8	7	7
Нуклеарне мед.		1		1	1	5	4	4	3	3
Патологије						6	6	6	6	6
Рендген дијаг.	13	11	11	13	13	4	4	3	2	2
Анестезиологије	3	3	3	3	3	8	9	10	10	12
Апотеке						4	4	3	4	4
Пријемно одељ.						6				
Социјалне медиц.										
Продуж. лечење	1	1	1	2	1	13	11	9	13	14
Физикалне мед.са мед.спорта	2	2	2	4	3	15	11	12	14	14
Транфузиологије						8	8	8	8	7
Биохем.лаб.						27	26	28	29	30
Дневне болнице										
Дечији бокс										
Кабинет за интрах.инф.						2	2			
Дерматовенорологија						6	6	5	5	5
Припрема дијета	1									
Ургентни центар		1	1	3	1		10	10	11	13
Укупно	37	35	35	54	56	375	366	375	353	369

Табела 13.

Укупан број техничара са вишом и средњом стручном спремом у ОБ Књажевац у периоду од 2015. до 2019.године по одељењима

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Техничари виша школска спрема					Техничари средња стручна спрема				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	3	3	3	4	6	23	25	24	22	21
Неуропсихијатрије						4	4	3	4	4
Пнеумофтизиоло.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Гинекологије и акуш.	1	1	1	1	1	15	15	16	16	15
Педијатрије	1	1	1	1	1	7	6	6	5	5
Хирургије	3	3	3	3	3	30	29	30	30	32
Ортопедије						3	3	3	3	3
Урологије						1	1	1	1	1
ОРЛ						1	1	1	1	1
Офталмологије						2	2	2	2	3
Патологије										
Рендген дијаг.	4	4	3	4	4	2	2	2	2	2
Анестезиологије	3	3	3	3	2	4	4	4	4	4
Апотеке						1	1	1	1	1
Дерматовенерологија						1	1	1	1	1
Пријемно одељ.										
Социјалне медиц.										
Продуж. лечење						4	5	5	4	4
Физикалне мед.са мед.спорта	2	2	2	2	2	10	10	10	10	10
Транфузиологије	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3
Биохем.лаб.	1	1	1	1	1	16	17	16	16	17
Микробиол.лаб.						1	1	1	1	1
Дневне болнице	1	1	1	1	1	5	4	3	3	3
Дечији бокс										
Хемодијализа			2	2	2				3	3
Припрема дијета	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Укупно	22	22	23	25	26	135	136	134	134	135

ПОСТЕЉНИ ФОНД

Током почетка реформе система здравствене заштите, 2006.године, Министарство здравља је израдило расподелу постељног фонда у складу са Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима обављања здравствене службе ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006), Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Сл. гласник РС", бр. 42/2006) и Правилником о условима и начину унутрашње организације ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006) по општим болницама округа Зајечар, а у односу на области медицинске делатности (Табела 14).

Табела 14.

Расподела постеља у складу са подзаконским актима по областима секундарне здравствене заштите по општим болницама округа Зајечар

Назив округа/ болнице	ДЕЛАТНОСТ														Број постеља		
	инерничке области медицине					педијатрија	психијатрија	хируршке области медицине					гинекологија и акушерство	продужено лечење и нега физикална медицина и рехабилитација	УКУПНО	на 1000 становника	
	инерна медицина	пнеумофтизиологија	инфективне болести	дерматологија	неурологија			хирургија	ортопедија и трауматологија	урологија	ОРЛ	офталмологија					
Зајечарски округ	120	30	20	10	40	25	40	100	30	20	10	10	55	40		550	4,0
Зајечар	80	30	20	10	40	15	40	60	30	20	10	10	35	30		430	
Књажевац	40					10		40					20	10		120	

Ова расподела постелног фонда се примењује од 2007.године, када се усвајају критеријуми горе наведених Правулника и Уредбе и израђује нов Статут здравствених установа са усклађеном организацијом и систематизацијом радних места.

Током израде постелног фонда опшних болница округа Зајечар од 2007.године у појединим општим болницама је урађена прерасподела дефинисаног постелног фонда:

1. Општа болница Зајечар:

- од 80 интернистичких постеља 8 постеља је опредељено за коронарну јединицу (Ниво II неге),
- од 40 неуролошких постеља 7 постеља је опредељено за Ниво II неге,
- од 15 педијатријских постеља 6 постеља је опредељено за микропедијатрију,
- од 60 хируршких постеља: 7 постеља је опредељено за пружање интензивне неге (Ниво II неге), 48 постеља за општу хирургију и 5 постеља за дечју хирургију,
- поред 35 гинеколошко-акушерских постеља 6 постеља је опредељено за новорођену децу,
- постеље Дневне болнице су: 9 интернистичких постеља, 9 хируршких постеља и 10 психијатријских постеља;

2. Општа болница Књажевац:

- од 40 интернистичких постеља 2 постеље опредељене за Ниво II неге,
- од 40 хируршких постеља 2 постеље опредељене за Ниво II неге,
- постеље Дневне болнице су: 3 интернистичке постеље, 3 хируршке постеље;

Специјална болница за рехабилитацију "Гамзиград" има укупно 100 болесничких постеља предвиђених планом мреже здравствених установа, а Специјална болница има још 112 постеља (укупно 212 постеља) које су опредељене за слободно тржиште. – од 100 постеља: 78 постеља је за покретне болеснике, 12 постеља за полупокретне и непокретне пацијенте и 10 постеља за хипербаричну комору.

ОПТЕРЕЋЕНОСТ МЕДИЦИНСКИХ РАДНИКА БОЛНИЧКИМ ПОСТЕЉАМА

За праћење оптерећености здравствених радника секундарне здравствене заштите, у анализи је примењен показатељ броја постеља на једног лекара, као и број постеља на једног медицинског техничара са вишом и/или средњом стручном спремом. Извор података су: Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60. и Извештај о организационој структури, кадровима и опремљености здравствених установа Обр.бр.3-00-60. Показатељ оптерећености медицинских радника болничким постељама је приказан од табеле 15 до табеле 17. Због специфичности појединих општих болница немогуће је дати потпуни приказ кретања показатеља са сигурношћу. Све опште болнице су саставни део здравственог центра који је у процесу деобе. Зато је током протеклих година у пар наврата долазило до прерасподеле кадрова између домова здравља и општих болница здравственог центра. Треба имати у виду и чињеницу да је због малог броја извршиоца у појединим здравственим центрима, лекари са специјализацијом пружају здравствену заштиту и у општој болници и у дому здравља (пре свега специјалисти педијатрије и гинекологије и акушерства).

Табела 15.

Оптерећеност медицинских радника секундарне здравствене заштите болничким постељама ОБ Књажевац 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Лекари		Техничари (ВШС, ССС)	
		Број	Број постеља на 1 лекара	Број	Број постеља на 1 техничара
Интерне мед.	40	8	5,00	27	1,48
Гинекол. и акушер.	20	5	4,00	16	1,25
Педијатрије	10	3	3,33	6	1,67
Хирургије	40	6	6,67	35	1,14
Продуженог лечења	10	2	5,00	4	2,50
Укупно	120	24	5,00	88	1,36

Табела 16.

Оптерећеност медицинских радника секундарне здравствене заштите болничким постељама ОБ Зајечар 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Лекари		Техничари (ВШС, ССС)	
		Број	Број постеља на 1 лекара	Број	Број постеља на 1 техничара
Интерне мед.са нефрологијом и онкологијом	80	20	4,00	78	1,03
Неурологије	40	9	4,44	24	1,67
Психијатрије	40	7	5,71	19	2,11
Пнеумофтизиологије	30	5	6,00	13	2,31
Гинекол. и акушер.	35	5	7,00	25	1,40
Педијатр.са неонатологијом	15	5	3,00	16	0,94
Хирургије са деч. хир.	60	11	5,45	59	1,02
Ортопедије	30	5	6,00	20	1,50
Урологије	20	3	6,67	11	1,82
ОРЛ са МФХ	10	2	5,00	10	1,00
Офталмологије	10	2	5,00	7	1,43
Инфектологије	20	4	5,00	11	1,82
Дерматовенорологија	10	1	10,00	5	2,00
Продуженог лечења	30	3	10,00	15	2,00
Укупно	430	82	5,24	313	1,37

Табела 17.

Оптерећеност медицинских радника секундарне здравствене заштите болничким постељама Специјалне болнице за рехабилитацију "Гамзиград" 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Лекари		Техничари (ВШС, ССС)	
		Број	Број постеља на 1 лекара	Број	Број постеља на 1 техничара
Укупно	212	9	23,56	58	3,66

БРОЈ ИСПИСАНИХ БОЛЕСНИКА, БРОЈ БОЛЕСНИЧКИХ
ДАНА, ПРОСЕЧНА ДУЖИНА ЛЕЧЕЊА И
ПРОСЕЧНА ЗАУЗЕТОСТ ПОСТЕЉА

Током реформе система здравствене заштите, а у периоду са тешким социо-економским условима који угрожавају функционисање свих елемената друштва, а непосредно и наш здравствени систем, треба обратити пажњу на потребу рационалнијег и ефикаснијег рада, односно, обезбеђивање боље организације рада унапређења функционисања и боље искоришћености постојећих кадрова и опреме. На овај начин, израдом евалуације секундарне здравствене заштите, добија се основа за смањивање њених трошкова, а самим тим и рационализација трошкова и за даваоце и примаоце здравствених услуга.

Специјална болница за рехабилитацију "Гамзиград" пружа здравствену заштиту становништву са подручја округа Зајечар, Бор и Браничевског округа, али и укупном становништву Републике Србије.

Основни подаци о укупном броју исписаних болесника, броју болесничких дана, просечне дужине лечења и просечне заузетости постеља у општим болницама и специјалној болници на простору округа Зајечар добијени су из: Извештаја службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60 и Извештаја службе за плућне болести и туберкулозу Обр.бр.3-06-60.

Табела 18.

Број исписаних болесника, број болесничких дана, просечна дужина лечења, број превентивних и куративних прегледа и број анализа у ОБ Зајечар 2019.године по болничким одељењима/специјалистичко консултативним службама

Болничко одељење/ специј.конс.дел.	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Превентивни прегледи	Куративни прегледи
Интерне мед .са онкологијом и нефрологијом	3113	19975	6,42		24959
Неурологије	496	4360	8,79		7131
Психијатрије	336	10062	29,95		10627
Пнеумофтизиологије	440	3704	8,42		13682
Гинекол. и акушер.	1144	5008	4,38		
Педијатрија	654	2875	4,40		
Хирургија са деч.хирургијом	1498	9792	6,54		7811
Ортопедије	859	7120	8,29		18650
Урологије	978	8221	8,41		8536
Орл и Мфх	442	1257	2,84		8687
Офталмологије	205	836	4,08		7528
Продуженог лечења	205	3268	15,94		
Патологија					8274
Радиологије					23302
Биохемијске лаборатор.					1036144 анализа
Физикалне медицине					7867
Дерматовенорологија	96	915	9,53		4319
Медицина спорта				1422	3282
Нуклеарна					4133
Инфективно	490	5657	11,54		5644
Амб.за дијабет					4149
Имунологија					958
Анестезија					1097
Ургентни центар					12792
Укупно	10956	83050	7,58	1422	1219572
Хемодијализа	8306	8306	1,00		
Неонатологија	104	974	9,37		400
Дечји бокс	316	1454	4,60		
Дневна болница	1729	8474	4,90		

Табела 19.

Број исписаних болесника, број болесничких дана, просечна дужина лечења, број превентивних и куративних прегледа и број анализа у ОБ Књажевац 2019.године по болничким одељењима/специјалистичко консултативним службама

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Превентивни прегледи	Куративни прегледи
Интерне мед.	1459	9798	6,72		10975
Неуропсихијатрије					13210
Пнеумофтизиологије					16413
Гинекол. и акушер.	541	2149	3,97		
Педијатрије	297	932	3,14		
Хирургије	1335	7707	5,77		16919
Ортопедије					7683
Урологије					5647
ОРЛ					3868
Офталмологије					5502
Продуженог лечења	23	227	9,87		
Радиологије					5915
Биохемијске лаборатор.					466800 анализа
Физикалне медицине					8611
Кожно					4821
Трансфузиологије					
Ултразвук					5534
Дечји бокс					
Амб.за дијабет					2369
Укупно	3655	20813	5,69	0	574267
Дневна болница	254	254	1,00		
Хемодијализа	204	204	1,00		

Табела 20.

Број исписаних болесника, број болесничких дана, просечна дужина лечења, број превентивних и куративних прегледа и број анализа у Специјалној болници за рехабилитацију "Гамзиград" 2019.године

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Превентивни прегледи	Куративни прегледи
Укупно	3622	62324	17,21		6850

Табела 21.

Број болесничких постеља, просечна заузетост постеља и просечан број пацијената на 1 постељу у ОБ Зајечар 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број болесничких дана	Број исписаних болесника	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу
Интерне мед.са нефрологијом	80	19975	3113	68,41	38,91
Неурологије	40	4360	496	29,86	12,40
Психијатрије	40	10062	336	68,92	8,40
Пнеумофтизиологије	30	3704	440	33,83	14,67
Гинекол. и акушер.	35	5008	1144	39,20	32,69
Педијатрија	15	2875	654	52,51	43,60
Хирургије са деч. хир.	60	9792	1498	44,71	24,97
Ортопедије	30	7120	859	65,02	28,63
Урологије	20	8221	978	112,62	48,90
ОРЛ са МФХ	10	1257	442	34,44	44,20
Офталмологије	10	836	205	22,90	20,50
Инфектологије	20	5657	490	77,49	24,50
Дерматовенорологија	10	915	96	25,07	9,60
Продуженог лечења	30	3268	205	29,84	6,83
Укупно	430	83050	10956	52,91	25,48
Неонатологија	6	974	104	44,47	17,33
Дечији бокс	6	1524	350	69,59	58,33
Дневна болница	28	5888	1960	57,61	70,00
Хемодијализа	21	8306	8306	108,36	395,52

Табела 22.

Број болесничких постеља, просечна заузетост постеља и просечан број пацијената на 1 постељу у ОБ Књажевац 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број болесничких дана	Број исписаних болесника	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу
Интерне мед.	40	9798	1459	67,11	36,48
Гинекол. и акушер.	20	2149	541	29,44	27,05
Педијатрије	10	932	297	25,53	29,70
Хирургије	40	7707	1335	52,79	33,38
Продуженог лечења	10	227	23	6,22	2,30
Укупно	120	20813	3655	47,52	30,46
Дневна болница	10	548	548	15,01	54,80
хемодијализа	4	207	207	14,18	51,75

Табела 23.

Број болесничких постеља, просечна заузетост постеља и просечан број пацијената на 1 постељу Специјалној болници за рехабилитацију "Гамзиград" 2019.године

Болничко одељење	Број постеља	Број болесничких дана	Број исписаних болесника	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу
	212	62324	3622	80,54	17,08

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ БРОЈА ИСПИСАНИХ БОЛЕСНИКА И БРОЈА
БОЛЕСНИЧКИХ ДАНА**

Извор података коришћен за израду компаративног приказа исписаних болесника и броја болесничких дана у периоду од 2015. до 2019. године је Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60.

Табела 24.

Број исписаних болесника и број болесничких постеља у ОБ Књажевац у периоду од 2015. до 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број исписаних болесника					Број болесничких дана				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	1594	1605	1373	1401	1459	10430	10404	9099	9454	9798
Гинекол. и акушер.	690	641	543	634	541	3388	3183	2446	2612	2149
Педијатрије	395	372	288	261	297	1980	1558	1035	920	932
Хирургије	1218	1325	1356	1278	1335	8883	8918	8766	8017	7707
Продуженог лечења	64	47	35	33	23	729	690	763	525	227
Дневна болница	238	245	280	254	548	238	246	280	254	548
Хемодијали за	0	0	0	0	207	0	0	0	0	207

Табела 25.

Број исписаних болесника и број болесничких постеља у ОБ Зајечар у периоду од 2015. до 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број исписаних болесника					Број болесничких дана				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	3593	4659	4610	4578	3113	14747	22348	22885	20058	19975
Неурологије	727	676	607	549	496	6438	7263	5452	4920	4360
Психијатрије	399	434	358	396	336	7946	13651	11923	12020	10062
Пнеумофтизиологије	908	761	691	595	440	6794	6358	4944	4642	3704
Гинекол. и акушер.	1396	1372	1320	1165	1144	4764	6794	4784	6175	5008
Педијатрије	696	684	596	622	654	2554	3196	3404	2766	2875
Неонатологија	93	86	94	60	104	653	626	1333	618	974
Хирургија	1518	1623	1525	1541	1498	8827	11761	8764	9814	9792
Ортопедије	800	874	772	875	859	4974	6104	5950	7287	7120
Урологије	792	859	879	1095	978	6725	7105	7693	9810	8221
ОРЛ и МФХ	236	209	176	120	442	1337	1834	2143	737	1257
Офталмологије	464	507	295	265	205	2474	2964	3899	1204	836
Продуженог лечења	220	216	208	183	205	2683	2810	3287	2669	3268
Инфектологије	500	450	449	420	490	6632	6032	6240	6241	5657
Дерматовенерологије	170	168	116	129	96	1400	1704	1199	1220	915
Дневна болница	1180	1307	1483	1729	1960	5115	8721	10054	8474	5888
Дечији бокс	413	365	358	316	350	1748	1787	1601	1454	1524
Хемодијализа					8306					8306

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ ПРОСЕЧНЕ ДУЖИНЕ ЛЕЧЕЊА И ПРОСЕЧНЕ
ЗАУЗЕТОСТИ ПОСТЕЉА**

Извор података коришћен за израду компаративног приказа просечне дужине лечења и просечне заузетости постеља у периоду од 2013. до 2017. године је Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60

Табела 26.

Просечна дужина лечења и просечна заузетост постеља у ОБ Књажевац у периоду од 2015. до 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Просечна дужина лечења					Просечна заузетост постеља (%)				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	6,54	6,48	6,63	6,75	6,72	71,44	71,26	62,32	64,75	67,11
Гинекол. и акушер.	4,91	4,97	4,50	4,12	3,97	46,41	43,60	33,51	35,78	29,44
Педијатрије	5,01	4,19	3,59	3,52	3,14	54,25	42,68	28,36	25,12	25,53
Хирургије	7,29	6,73	6,46	6,27	5,77	60,84	61,08	60,04	54,91	52,79
Продуженог лечења	11,39	14,68	21,80	15,91	9,87	19,97	18,90	20,90	14,38	6,22
Дневна болница	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00					15,01
Хемодијализа					1,00					14,18

Табела 27.

Просечна дужина лечења и просечна заузетост постеља у ОБ Зајечар у периоду од 2015. до 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Просечна дужина лечења					Просечна заузетост постеља (%)				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	4,10	4,80	4,96	4,38	6,42	50,50	76,53	78,37	68,69	68,41
Неурологије	8,86	10,74	8,98	8,96	8,79	44,10	49,75	37,34	33,70	29,86
Психијатрије	19,91	31,45	33,30	30,35	29,95	54,42	93,50	81,66	82,33	68,92
Пнеумофтизиологије	7,48	8,35	7,15	7,8	8,42	62,05	58,06	45,15	42,39	33,83
Гинекол. и акушер.	3,41	4,95	3,62	5,3	4,38	37,29	53,18	37,45	48,34	39,20
Педијатрије	3,67	4,67	5,71	4,45	4,40	46,65	58,37	62,17	50,52	52,51
Неонатологија	7,02	7,28	14,18	10,30	9,37	29,82	28,58	60,87	28,22	44,47
Хирургија	5,81	7,25	5,75	6,37	6,54	40,31	53,70	40,02	44,81	44,71
Ортопедије	6,22	6,98	7,71	8,33	8,29	45,42	55,74	54,34	66,55	65,02
Урологије	8,49	8,27	8,75	8,96	8,41	92,12	97,33	105,38	134,38	112,62
ОРЛ и МФХ	5,67	8,78	12,18	6,14	2,84	36,63	50,25	58,71	22,19	34,44
Офталмологије	5,33	5,85	13,22	4,54	4,08	67,78	81,21	106,82	32,99	22,90
Продуженог лечења	12,20	13,01	15,80	14,58	15,94	24,50	25,66	30,02	24,37	29,84
Инфектологије	13,26	13,40	13,90	14,86	11,54	90,85	82,63	85,48	85,49	77,49
Дерматовенерологије	8,24	10,14	10,34	9,46	9,53	38,36	46,68	32,85	33,42	25,07
Дневна болница	4,33	6,67	6,78	4,90	3,00					57,61
Дечији бокс	4,23	4,90	4,47	4,60	4,35					69,59
Хемодијализа					1,00					108,36

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ УКУПНОГ БРОЈА
СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ ПРЕГЛЕДА**

Извор података коришћен за израду компаративног приказа укупног броја специјалистичких прегледа у периоду од 2013. до 2017. године је Извештај службе за болничко-стационарно лечење Обр.бр.3-21-60. и Извештај службе за плућне болести и туберкулозу Обр.бр.3-06-60.

Табела 28.

Укупан број специјалистичких прегледа у ОБ Књажевац по болесничким одељењима и специјалистичко-консултативним делатностима у периоду од 2015. до 2019. године

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број специјалистичких прегледа				
	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	22668	17904	13222	11558	10975
Неуропсихијатрија	16157	14745	14826	14389	13210
Пнеумофтизиологије	9502	9722	17814	17087	16413
Хирургија	17220	18859	18482	18330	16919
Ортопедије	6079	5355	5226	9076	7683
Урологије	5385	5898	5625	5726	5647
ОРЛ	4244	3469	3939	4058	3868
Офталмологије	4555	4022	3915	3939	5502
Радиологије	6541	6563	6550	6729	5915
Физикалне медицине	8096	8777	6438	6140	8611
Дерматовенорологија	5268	5461	5480	4986	4821
Трансфузиологија	980	977	913	657	0
Амб.за дијабет	2149	2278	2389	2377	2369

Табела 29.

Укупан број специјалистичких прегледа у ОБ Зајечар по болесничким одељењима и специјалистичко-консултативним делатностима у периоду од 2015. до 2019.године

Болничко одељење/ спец.конс.дел.	Број специјалистичких прегледа				
	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.са онколог. Нефрологиј. и имунолог.	29679	29907	28303	23905	24959
Неурологије	8473	8395	7071	7370	7131
Психијатрије	10094	10084	10084	12147	10627
Пнеумофтизиологије	9733	8571	18893	18804	13682
Неонатологија	393	340	383	382	400
Хирургија са дејом хирургијом	8026	7116	6994	8896	7811
Ортопедије	16978	9139	10158	17748	18650
Урологије	5142	2223	3712	8362	8536
ОРЛ и МФХ	15077	13032	12800	12811	8687
Офталмологије	16256	15089	15945	8891	7528
Трансфузиологије	2100	2090	1404	1332	0
Радиологије	35516	27897	22104	27487	23302
Физикалне медицине	8858	9520	8200	7958	7867
Дерматовенорологија	5706	5219	5483	5307	4319
Инфектологија	4636	4028	4674	6544	5644
Медицина спорта	2960	3117	6051	2551	3282
Нуклеарна	4359	3928	3352	4278	4133
Амб.за дијабет	4470	3745	3800	3961	4149

**БРОЈ УМРЛИХ У БОЛНИЦИ, БРОЈ УМРЛИХ НА 100
БОЛЕСНИКА У ОПШТИМ БОЛНИЦАМА**

Један од показатеља квалитета рада секундарне здравствене заштите, прописан Правилником о показатељима квалитета здравствене заштите („Службени гласник РС“, број 49/10) је и стопа леталитета, која се израчунава као број умрлих после пријема у болницу у односу на 100 лечених у истој болници. Овај квантитативни показатељ обезбеђује праћење и евалуацију квалитета неге и лечења пацијената, а један је од показатеља који усмеравају будуће активности здравствене заштите здравствених установа.

Табела 30.

Број умрлих у болници и број умрлих на 100 болесника у ОБ Књажевац 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број исписаних болесника	Број умрлих у болници	Стопа леталитета (%)
Интерне мед.	40	1459	114	7,81
Гинекол. и акушер.	20	541	0	0,00
Педијатрије	10	297	0	0,00
Хирургије	40	1335	53	3,97
Продуженог лечења	10	23	4	17,39
УКУПНО	120	3655	171	4,68
Хемодијализа	4	207	0	0,00
Дневна болница	10	548	0	0,00

Табела 31.

Број умрлих у болници и број умрлих на 100 болесника Специјалној болници за рехабилитацију “Гамзиград” 2019.године

Болничко одељење	Број постеља	Број исписаних болесника	Број умрлих у болници	Стопа леталитета (%)
УКУПНО	212	3622	8	0,22

Табела 32.

Број умрлих у болници и број умрлих на 100 болесника у ОБ Зајечар 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Број постеља	Број исписаних болесника	Број умрлих у болници	Стопа леталитета (%)
Интерне мед.са нефрологијом	80	3113	214	6,87
Неурологије	40	496	96	19,35
Психијатрије	40	336	11	3,27
Пнеумофтизиологије	30	440	19	4,32
Гинекол. и акушер.	35	1144	1	0,09
Педијатрије са неонатологијом	15	758	0	0,00
Хирургије са деч. хир.	60	1498	39	2,60
Ортопедије	30	859	6	0,70
Урологије	20	978	10	1,02
ОРЛ са МФХ	10	442	0	0,00
Офталмологије	10	205	0	0,00
Инфектологије	20	490	12	2,45
Дерматовенорологија	10	96	0	0,00
Продуженог лечења	30	205	125	60,98
УКУПНО	430	11060	533	4,82
Неонатологија	6	104	0	0,00
Дечији бокс	6	350	0	0,00
Дневна болница	28	1960	1	0,05
Хемодијализа	21	8306	0	0,00

Табела 33.

Број умрлих на 100 болесника у ОБ Књажевац у периоду од 2015. до 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Године				
	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	6,52	6,85	6,85	6,35	7,81
Гинекол. и акушер.	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00
Педијатрије	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Хирургије	4,02	2,42	4,13	3,76	3,97
Продуженог лечења	7,81	2,13	11,43	0,00	17,39
УКУПНО	3,99	3,61	4,28	3,80	4,68

Табела 34.

Број умрлих на 100 болесника у ОБ Зајечар у периоду од 2015. до 2019.године по болничким одељењима

Болничко одељење	Године				
	2015	2016	2017	2018	2019
Интерне мед.	5,29	3,78	4,43	4,33	6,87
Неурологије	20,36	18,05	21,42	17,12	19,35
Психијатрије	6,27	3,23	1,96	3,54	3,27
Пнеумофтизиологије	2,97	1,84	2,75	3,36	4,32
Гинекол. и акушер.	0,00	0,07	0,00	0,00	0,09
Педијатрије	0,00	0,00	0,17	0,16	0,00
Хирургије	2,17	2,77	2,82	2,99	2,60
Ортопедије	0,50	0,69	0,65	0,57	0,70
Урологије	0,88	0,93	0,80	1,06	1,02
ОРЛ са МФХ	1,27	0,96	0,57	0,83	0,00
Офталмологије	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00
Инфектологије	5,40	3,78	4,68	3,33	2,45
Дерматовенорологија	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Продуженог лечења	55,00	55,56	52,88	65,03	60,98
УКУПНО	4,71	3,89	4,35	4,20	4,82

**КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ ПОКАЗАТЕЉА РАДА
БОЛНИЧКИХ ОДЕЉЕЊА У ОПШТИМ БОЛНИЦАМА
И СПЕЦИЈАЛНОЈ БОЛНИЦИ**

За што равномернији развој капацитета здравствене службе и ефикаснијег коришћења расположивих ресурса на територији округа Зајечар и то превасходно кадровских ресурса, неопходно је континуирано праћење показатеља рада секундарне здравствене заштите. Зато је дат компаративни приказ рада болничких одељења општинских болница и специјалне болнице округа Зајечар. За приказ рада општинских болница дати су показатељи рада у оквиру служби интерне медицине, опште хирургије, педијатрије и гинекологије и акушерства, на основу раније изнетих података.

Табела 35.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области интерне медицине општинских болница округа Зајечар од 2015. до 2019. године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара	Укупан број прегледа
Зајечар	2015	3593	14747	4,10	50,50	44,91	3,81	1,21	29679
	2016	4659	22348	4,80	76,53	58,24	3,64	1,25	29907
	2017	4610	22885	4,96	78,37	57,63	3,64	1,21	28303
	2018	4578	20058	4,38	68,69	57,23	3,64	1,18	23905
	2019	3113	19975	6,42	68,41	38,91	4,00	1,03	24959
Књажевац	2015	1594	10430	6,54	71,44	39,85	5,00	1,54	22668
	2016	1605	10404	6,48	71,26	40,13	5,00	1,43	17904
	2017	1373	9099	6,63	62,32	34,33	5,71	1,48	13222
	2018	1401	9454	6,75	64,75	35,03	5,00	1,54	11558
	2019	1459	9798	6,72	67,11	36,48	5,00	1,48	10975

Табела 36.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области опште хирургије општинских болница округа Зајечар од 2015. до 2019.године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара	Укупан број прегледа
Зајечар	2015	1518	8827	5,81	40,31	25,30	4,62	1,00	8026
	2016	1623	11761	7,25	53,70	27,05	5,00	1,07	7116
	2017	1525	8764	5,75	40,02	25,42	4,29	0,95	6994
	2018	1541	9814	6,37	44,81	25,68	5,00	1,05	8896
	2019	1498	9792	6,54	44,71	24,97	5,45	1,02	7811
Књажевац	2015	1218	8883	7,29	60,84	30,45	5,71	1,21	17220
	2016	1325	8918	6,73	61,08	33,13	6,67	1,25	18859
	2017	1356	8766	6,46	60,04	33,90	5,45	1,21	18482
	2018	1278	8017	6,27	54,91	31,95	6,67	1,21	18330
	2019	1335	7707	5,77	52,79	33,38	6,67	1,14	16919

Табела 37.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области педијатрије општинских болница округа Зајечар од 2015. до 2019.године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара
Зајечар	2015	696	2554	3,67	46,65	46,40	3,00	0,79
	2016	684	3196	4,67	58,37	45,60	3,00	0,79
	2017	596	3404	5,71	62,17	39,73	3,00	0,88
	2018	622	2766	4,45	50,52	41,13	3,00	0,94
	2019	654	2875	4,40	52,51	43,60	3,00	0,94
Књажевац	2015	395	1980	5,01	54,25	39,50	5,00	1,25
	2016	372	1558	4,19	42,68	37,20	5,00	1,43
	2017	288	1035	3,59	28,36	28,80	5,00	1,43
	2018	261	920	3,52	25,21	26,10	5,00	1,67
	2019	297	932	3,14	25,53	29,70	3,33	1,67

Табела 38.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у области гинекологије и акушерства општих болница округа Зајечар од 2015. до 2019.године.

општа болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара
Зајечар	2015	1396	4764	3,41	37,29	39,09	7,00	1,25
	2016	1372	6794	4,95	53,18	39,20	8,75	1,40
	2017	1320	4784	3,62	37,45	37,71	5,83	1,35
	2018	1165	6175	5,30	48,34	33,29	7,00	1,40
	2019	1144	5008	4,38	39,20	32,69	7,00	1,40
Књажевац	2015	690	3388	4,91	46,41	34,50	5,00	1,25
	2016	641	3183	4,97	43,60	32,05	4,00	1,25
	2017	543	2446	4,50	33,51	27,15	4,00	1,18
	2018	634	2612	4,12	35,78	31,70	4,00	1,18
	2019	541	2149	3,97	29,44	27,05	4,00	1,25

Табела 39.

Компаративни приказ појединих показатеља рада у Специјалној болници за рехабилитацију "Гамзиград" од 2015. до 2019.године.

Специјална болница	године	Број исписаних болесника	Број болесничких дана	Просечна дужина лечења	Просечна заузетост постеља (%)	Број пацијената на 1 постељу	Број постеља на 1 лекара	Број постеља на 1 техничара
СБ Гамзиград	2015	3101	54959	17,72	71,02	14,63	21,20	3,93
	2016	3129	53670	17,15	69,36	14,76	23,56	3,85
	2017	3154	51858	16,44	67,02	14,88	23,56	3,53
	2018	3255	54168	16,64	70,00	15,35	23,56	3,59
	2019	3622	62324	17,21	80,54	17,08	23,56	3,66

ОПШТА БОЛНИЦА ЗАЈЕЧАР

1. Служба интерне медицине

- У Служби интерне медицине Опште болнице Зајечар током 2019.године је остварено 3.113 исписаних пацијената са 19.975 дана хоспитализације. Укупан број постеља интерне медицине са нефрологијом је 80 са просечном дужином лечења од 6,42 дана, са просечном заузетошћу постеља од 68,41%, са 38,91 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 4 постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,03 болесничких постеља по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 24.959 у 2019.години.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у колебању је, а број исписаних пацијената се креће од 4.659 пацијената 2016.године до 3.113 исписаних болесника 2019.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 22.885 дана лечења у 2017.години до 14.747 дана 2015.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 6,42 дана лечења 2019.године до 4,10 дана лечења 2015.године.
- Просечна заузетост постеља је у колебању и кретала се до 50,50% 2015.године, до 78,37% 2017.године. Константно је и колебање броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће се од 58,24 пацијената по једној болесничкој постељи 2016.године до 38,91 (2019.године).
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је 4 током 2019.године, а 3,64 у периоду од 2016. до 2018.године. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у константном колебању.
- Укупан број специјалистичких прегледа бележи осцилације од 2015. до 2019.године, у распону од 23.905 прегледа 2018.године до 29.907 прегледа 2016.године.

2. Служба опште хирургије са дечјом хирургијом

- У Служби опште хирургије са дечјом хирургијом Опште болнице Зајечар, током 2019.године је остварено 1.498 исписаних пацијената са 9.792 дана хоспитализације. Укупан број постеља опште хирургије са дечјом хирургијом је 60 са просечном дужином лечења од 6,54 дана, са просечном заузетошћу постеља од 44,7%, са 24,97 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 5,45

постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,02 болесничком постељом по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 7.811 у 2019.години.

- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у колебању је. Креће се од 1.623 пацијента 2016.године до 1.498 исписаних болесника 2019.године.
- Укупан број *болесничких дана* је у константном колебању и креће се од 11.761 дан лечења у 2016.години до 8.764 дана 2017.године.
- Просечна дужина лечења је променљива и креће се од 7,25 дана лечења 2016.године до 5,81 дана лечења 2015.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном благом колебању и кретала се од 53,7% 2016.године до 40,02% 2017.године. Константно је и колебање броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће се од 24,97 пацијента по једној болесничкој постељи 2019.године до 27,1 (2016.године).
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару има тренд константног колебања, као и број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број специјалистичких прегледа има константни тренд смањења, у распону од 8.896 прегледа 2018.године до 6.994 прегледа 2017.године.

3. Служба педијатрије

- У Служби педијатрије Опште болнице Зајечар током 2019.године је остварено 654 исписана пацијента са 2.875 дана хоспитализације. Укупан број постеља педијатрије је 15, са просечном дужином лечења од 4,4 дана, са просечном заузеташћу постеља од 52,5%, са 43,6 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 3 постеља по 1 лекару специјалисти, са 0,9 болесничких постеља по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у сталном је колебању. Креће се од 596 пацијената 2017.године до 696 исписаних болесника 2015.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 3.404 дана лечења у 2017.години до 2.554 дан 2015.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 3,7 дана лечења 2015.године до 5,7 дана лечења 2017.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном колебању и кретала се од 46,7% 2015.године до 62,2% (2017.године). Константно колебање броја

пацијената по једној болесничкој постељи је у складу са колебањима укупног броја исписаних болесника.

- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је устаљен и износи 3, док је број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у осцилацији.

У оквиру Службе педијатрије опредељено је 6 постеља за потребе неонатологије, са укупно 104 исписана болесника 2019.године и са 974 болесничких дана. Просечна дужина лечења 2019.године је 9,4, а просечна заузетост постеља 44,5%. Укупан број специјалистичких прегледа био је 400 године 2019. Број пацијената по 1 болесничкој постељи је 17,3 током 2019.године.

4. Служба гинекологије и акушерства

- У Служби гинекологије и акушерства Опште болнице Зајечар током 2019.године је остварено 1.144 исписаних пацијената са 5.008 дана хоспитализације. Укупан број постеља гинекологије и акушерства је 35, са просечном дужином лечења од 4,4 дана, са просечном заузетошћу постеља од 39,2%, са 32,7 пацијента по 1 болесничкој постељи, са 7 постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,4 болесничке постеље по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Зајечар прати препознате потребе и у сталном је смањењу. Креће се од 1.396 пацијената 2015.године до 1.144 исписаних болесника 2019.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 6.794 дана лечења у 2016.години до 4.764 дана 2015.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 3,4 дана лечења 2015.године до 5,3 дана лечења 2018.године.
- Просечна заузетост постеља се кретала 37,3% 2015.године до 53,2% 2016.године. Демографска слика општине Зајечар се одликује смањењем укупне популације, односно смањењем укупног броја жена, са једне стране и са друге стране смањењем рађања жена фертилног периода, што за последицу има тренд смањења броја пацијената по једној болесничкој постељи од 39 пацијента 2015.године до 32,7 пацијената 2019.године.
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је променљив и износи од 5,8 године 2017.године, до 8,8 болесничких постеља по 1 лекару 2016.године. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је у колебању.

ОПШТА БОЛНИЦА КЊАЖЕВАЦ

1. *Служба интерне медицине*

- У Служби интерне медицине Опште болнице Књажевац током 2019.године је остварено 1.459 исписаних пацијената са 9.798 дана хоспитализације. Укупан број постеља интерне медицине је 40 са просечном дужином лечења од 6,7 дана, са просечном заузетошћу постеља од 67,1%, са 36,5 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 5 постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,48 болесничких постеља по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 10.975 у 2019.години.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и у константном је колебању. Креће се од 1.605 пацијента 2016.године до 1.373 исписаних болесника 2017.године.
- Укупан број *болесничких дана* је у константном колебању и креће се од 10.430 дана лечења у 2015.години до 9.099 дана 2017.године.
- Просечна дужина лечења је у незнатном варирању и креће се од 6,5 дана лечења 2016.године до 6,8 дана лечења 2018.године.
- Просечна заузетост постеља је у колебању и кретала се од 71,4% 2015.године до 62,32% 2017.године. Константно је и колебање броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће од 34,3 (2016.године) до 40,1 пацијената 2016.године.
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је константан (5) у посматраном периоду, изузев 2017.године када износи 5,7 постеље по једном лекару. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом са колебањима у посматраном периоду.
- Укупан број специјалистичких прегледа бележи колебање уз тренд смањење, у распону од 10.975 прегледа 2019. године до 22.668 прегледа 2015. године.

2. *Служба опште хирургије*

- У Служби опште хирургије Опште болнице Књажевац током 2019.године је остварено 1.335 исписаних пацијената са 7.707 дана хоспитализације. Укупан број постеља опште хирургије је 40 са просечном дужином лечења од 5,8 дана, са просечном заузетошћу постеља од 52,8%, са 33,4 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 6,7 постеља по 1 лекару специјалисти и са 1,1 болесничке постеље по здравственом раднику са

средњом и/или вишом стручном спремом. Укупан број остварених специјалистичких прегледа био је 16.919 у 2019.години.

- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и у константном је колебању. Креће се од 1.356 пацијента 2017.године до 1.218 исписаних болесника 2015.године.
- Укупан број *болесничких дана* је у константном колебању и креће се од 8.918 дана лечења у 2016.години до 7.707 дана 2019.године.
- Просечна дужина лечења је променљива и креће се од 7,3 дан лечења 2015.године до 5,8 дана лечења 2019.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном благом колебању и кретала се од 61,1% 2016.године, до 52,8% 2019.године. Константно је и колебање броја пацијената по једној болесничкој постељи и креће се од 33,9 пацијената по једној болесничкој постељи 2017.године до 30,5 (2015.године).
- Укупан број болесничких постеља по једној лекару има тренд константног колебања од 5,5 (2017.године) до 6,7 (2016, 2018. и 2019.године). Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је са осцилацијама.
- Укупан број специјалистичких прегледа бележи осцилације од 2015. до 2019.године, у распону од 16.919 прегледа 2019.године до 18.859 прегледа 2016.године.

3. Служба педијатрије

- У Служби педијатрије Опште болнице Књажевац током 2019.године је остварено 297 исписаних пацијената са 932 дана хоспитализације. Укупан број постеља педијатрије је 10, са просечном дужином лечења од 3,1 дана, са просечном заузеташћу постеља од 25,5%, са 29,7 пацијентом по 1 болесничкој постељи, са 3,3 постеље по 1 лекару специјалисти, са 1,7 болесничких постеља по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и у сталном је смањењу. Креће се од 395 пацијента 2015.године на 261 исписаног болесника 2018.године, а 2019.године је 297 пацијената.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 1.980 дана лечења у 2015.години до 932 дана 2019.године.
- Просечна дужина лечења је у константном колебању од 5 дана лечења 2015.године до 3,1 дана лечења 2019.године.

- Просечна заузетост постеља је у колебању и кретала се од 54,3% 2015.године до 25,2% (2018.године), условљавајући и смањење броја пацијената по једној болесничкој постељи од 39,5 (2015.године) на 26,1 пацијента (2018.године). Овакав тренд одговара чињеници да је општина Књажевац са најраније започетом и најдубље одмаклом демографском депопулацијом и транзицијом фертилитета, која се одликује малим стопама рађања и смањењем укупне популације уз најинтензивније смањење укупног броја деце.
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је неустаљен због сталне промене броја лекара специјалиста који раде у Служби педијатрије, као и број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.

4. Служба гинекологије и акушерства

- У Служби гинекологије и акушерства Опште болнице Књажевац током 2019.године је остварено 541 исписани пацијент са 2.149 дана хоспитализације. Укупан број постеља гинекологије и акушерства је 20, са просечном дужином лечења од 4 дан, са просечном заузетости постеља од 29,4%, са 27,1 пацијената по 1 болесничкој постељи, са 4 постеље по 1 лекару специјалисти, са 1,3 болесничке постеље по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године у ОБ Књажевац прати препознате потребе и у сталном је колебању. Креће се од 541 пацијента 2019.године до 690 исписаних болесника 2015.године.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 2.149 дана лечења у 2017.години до 3.388 дана 2015.године.
- Просечна дужина лечења је у константном колебању од 5 дана лечења 2016.године до 4 дан лечења 2019.године.
- Просечна заузетост постеља је у константном колебању и кретала се од 46,4% 2015. године до само 29,4% 2019. године. Овакав ниво просечне заузетости блесничких постеља одговара тренутној демографској слици општине Књажевац која се одликује најраније започетом и најдубље одмаклом демографском депопулацијом, односно, смањењем укупне популације уз смањење укупног броја жена, са једне стране и са друге стране смањењем рађања жена фертилног периода. Броја пацијената по једној болесничкој постељи се креће од 34,5 пацијената 2015.године до 27,1 пацијената 2019.године.
- Укупан број болесничких постеља по једном лекару је 4 постеље у посматраномпериоду, изузев 2015.године (5), док је број постеља по 1

здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у смањењу уз колебања вредности.

ОКРУГ ЗАЈЕЧАР

1. Служба интерне медицине

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је значајно дужа у ОБ Књажевац у односу на ОБ Зајечар и то у просеку за 1,7 дана.
- Просечна заузетост интернистичких постеља је већа у ОБ Зајечар у посматраном периоду, изузев 2015.године када је већа у ОБ Књажевац.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је значајно већи у ОБ Зајечар.
- Укупан број постеља по 1 лекару је већи у ОБ Књажевац. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је исто већи у ОБ Књажевац.
- Укупан број специјалистичких прегледа је са трендом смањења.

2. Служба опште хирургије са дечјом хирургијом

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је уједначена у ОБ Књажевац и ОБ Зајечар.
- У периоду од 2015. до 2019.године просечна заузетост хируршких постеља је већа у ОБ Књажевац.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је већи у ОБ Књажевац.
- Укупан број постеља по 1 лекару и број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је већи у ОБ Књажевац.
- Укупан број специјалистичких прегледа је у опадању у ОБ Зајечар, а у колебању у ОБ Књажевац, уз напомену да су у укупан број специјалистичких прегледа у ОБ Књажевац урачунати и прегледи лекара специјалиста ортопедије са трауматологијом и специјалиста урологије.

3. Служба педијатрије

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је уједначена.
- Просечна заузетост педијатријских постеља је већа у ОБ Зајечар.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је значајно већи у ОБ Зајечар.

- Укупан број постеља по 1 лекару је константан. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је већи у ОБ Књажевац.

4. Служба гинекологије и акушерства

- На простору округа Зајечар, просечна дужина лечења је уједначена.
- Једино је 2015.године просечна заузетост гинеколошко-акушерских постеља већа у ОБ Књажевац у односу на ОБ Зајечар. Током преосталих година посматраног периода, просечна заузетост постеља је већа у ОБ Зајечар.
- Број пацијената по 1 болесничкој постељи је значајно већи у ОБ Зајечар.
- Укупан број постеља по 1 лекару је у константном колебању у ОБ Зајечар, а у смањењу у ОБ Књажевац. Број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом је уједначенији.

СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ „ГАМЗИГРАД“

- У Специјалној болници „Гамзиград“ током 2019.године је остварено 3.622 исписана пацијента са 62.324 дана хоспитализације. Укупан број постеља из плана мреже је 100, са просечном дужином лечења од 17,2 дана, са просечном заузетошћу постеља од 80,5%, са 17,1 пацијента по 1 болесничкој постељи, са 23,6 постеља по 1 лекару специјалисти и са 3,7 болесничке постеље по здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом.
- Укупан број *исписаних пацијената* у посматраном периоду од 2015. до 2019.године прати препознате потребе и у сталном је порасту, од 3.101 на 3.622 исписаних болесника.
- Укупан број *болесничких дана* се креће од 54.959 дана лечења у 2015.години до 62.324 дана 2019.године.
- Просечна дужина лечења је у колебању од 17,7 дана (2015.године) на 16,6 (2018.године).
- Просечна заузетост постеља је у колебању и кретала се од 80,5% 2019.године до 67% (2017.године). У порасту је број пацијената по једној болесничкој постељи, као и укупан број болесничких постеља по једном лекару, док је број постеља по 1 здравственом раднику са средњом и/или вишом стручном спремом у константном колебању.

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

1. Основне одлике простора

Изражена депопулација карактерише простор округа Зајечар. Константни тренд смањења укупног броја живорођене деце и интензивни миграциони процеси превасходно код млађих популационих група, условљавају одступања у односу на показатеље оптерећености медицинских радника секундарне здравствене заштите болесничким постељама, у односу на број исписаних болесника, у односу на број болесничких дана, на просечну дужину лечења и на компаративне показатеље рада здравствених установа по нивоима здравствене делатности.

2. Проблеми у раду

Поставља се питање начина извештавања општих болница (евиденције и израде извештаја), као и питање потребе прилагођавања званичних образаца за израду извештаја са новинама насталим током реформе система здравствене заштите. Са друге стране, значајно је усагласити све врсте евиденција и извештавања, како би се добиле што квалитетније информације.

3. Предлог мера

3.1. У наредном периоду је неопходно израдити дугорочне и краткорочне кадровске планове за све здравствене установе, како би се благовремено обезбедио одговарајући законом и подзаконским актима прописани број извршиоца и благовремена замена лекара специјалиста одговарајуће специјалности који одлазе у пензију. Једино на тај начин је могуће обезбедити прописани број лекара специјалиста у укупном броју лекара који је у претходном периоду поремећен, а најизраженији је у ОБ Књажевац.

3.2. Такође је потребно израдити дугорочне и краткорочне планове развоја здравствене установе у коме би се прецизирало: укупан број радника одређеног образовног профила који у наведеном периоду одлазе у пензију, уз обезбеђење прописаног броја лекара на специјализацији из одређене гране медицине како би благовремено заменили запослене који одлазе у пензију; замена здравствених радника са средњом стручном спремом здравственим радницима са вишом стручном спремом, како би се задовољио прописани однос (који је нарушен у свим општим болницама округа Зајечар, а превасходно у ОБ Зајечар); укупан број нездравствених радника је мањи од прописаног Правилником, те га треба у наредном

периоду ускладити са подзаконским актима; зато је неопходно размотрити чињеницу да укупан број немедицинских радника треба ускладити и са специфичностима организације рада саме опште болнице, јер постоје одступања у организацији рада и одржавања болница павиљонског типа и болница централног типа.

3.3. Неопходно је израдити детаљнију анализу разлога великих одступања у просечној дужини лечења између појединих служби у општим болницама округа Зајечар.

3.4. Неопходно је у наредном периоду вршити континуирано истраживање квалитета и ефикасности болничке здравствене заштите, уз поштовање свих релевантних детерминишућих фактора који условљавају врсту, обим, интензитет и квалитет предложених мера усклађивања са прописаним нормативима и препознатим потребама. Оваква истраживања су значајан основ за препознавање и имплементацију конкретних мера и акција у реформи система здравствених установа.

3.5. Неопходно је континуирано праћење функционисања система здравствене заштите како би се ускладио и прилагодио друштвеном развоју, кретањима популационих потенцијала простора и препознатим потребама становништва за здравственом заштитом, а као основ за дефинисање циљева реформе система здравствене заштите. Све детектоване неусаглашености са стандардима условљаваће потребу стриктније имплементације стандарда у планове рада општих болница за наредни период.